

RESOLUTION

re : *Discussion on the Annual Financial Statement of the K.E.B and official Resolution.*

3.30 P.M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—I move :

“Whereas under sub-section (3) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) approval of the State Legislative Assembly is required for fixing a higher maximum amount than rupees ten crores which the Karnataka Electricity Board may, at any time, have on loan under sub-section (i) of the said section

“And Whereas during the proclamation dated 27th March 1971 issued by the President under Article 356 of the Constitution, when the powers of the State Legislature were exercised by Parliament, approval was accorded by Parliament on 9th August 1971 to the proposal of the State Government to fix rupees seventy-five crores as the maximum amount which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan ;

“And Whereas in Order No. PWD 240 EEB 70, dated 27th August 1971, issued in pursuance of sub-section (3) of Section 65 of the said Act, the Government of Karnataka fixed, with effect from 9th August 1971, rupees seventy-five crores as the maximum amount which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan under sub-section (1) of the said section ;

“And whereas the Government of Karnataka proposes to fix rupees one hundred and fifty crores as the maximum limit which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan under sub-section (1) of the said section ;

“Now Therefore, the Karnataka Legislative Assembly hereby accords approval to the proposal of the State Government to fix under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, rupees one hundred and fifty crores as the maximum amount which the Board may, at any time, have on loan under sub-section (1) of the said section.”

Madam SPEAKER.—Resolution moved :

“Whereas under sub-section (3) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948), approval of the State Legislative Assembly is required for fixing higher

maximum amount than rupees ten crores which the Karnataka Electricity Board may, at any time, have on loan under sub-section (i) of the said section;

And whereas during the proclamation dated 27th March 1971 issued by the President under Article 356 of the Constitution, when the powers of the State Legislature were exercised by Parliament, approval was accorded by Parliament on 9th August 1971 to the proposal of the State Government to fix rupees seventy-five crores the maximum amount which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan;

And whereas in Order No. PWD 240 EEB 70, dated 27th August, 1971, issued in pursuance of sub-section (3) of Section 65 of the said Act, the Government of Karnataka fixed, with effect from 9th August, 1971, rupees seventy-five crores as the maximum amount which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan under sub-section (1) of the said section;

And whereas the Government of Karnataka proposes to fix rupees one hundred and fifty crores as the maximum limit which the Karnataka Electricity Board may at any time have on loan under sub-section (1) of the said section;

Now therefore, the Karnataka Legislative Assembly hereby accords approval to the proposal of the State Government to fix under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, rupees one hundred and fifty crores as the maximum amount which the Board may, at any time, have on loan under sub-section (1) of the said section.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Simultaneously I am placing the Annual Financial Statement—Revised Budget for 1973-74 and Budget Estimates for 1974-75 of the Karnataka Electricity Board also for discussion.

1. The Karnataka Electricity Board has in accordance with the provisions of Section 61 of the Electricity (Supply) Act, 1948, submitted to Government the Annual Financial Statement for the year 1974-75 which has been discussed and approved by the State Electricity Consultative Council. The Commercial Balance Sheet of the Board for the year ending March 1975 has been audited and certified by the Comptroller and Auditor General of India. The accounts of the Board have thus been brought up-to-date. I am happy to place the Annual Financial Statement for the year 1974-75 on the table of the House for discussion.

2. All the Power Stations in the State including the Bhadra and Sharavathi Hydel Stations owned by Mysore Power Corporation are being operated and maintained by the Board. The installed generation capacity of the State stands at 966.60 MWs. The last

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

two units of Sharavathi Valley Project are expected to be commissioned during the year 1975-76 when the installed capacity of the State would touch 1144.80 MWs. The year-wise installed generating capacity from several Generating Stations in the State is indicated in Annexure-1.

3. The power system has expanded very rapidly during the recent years due to increase in demand for power by the industrial sectors, agricultural pumps, domestic and commercial consumers. The peak load on the system during the year 1973-74 was 843 MWs. including the peaking assistance given to the neighbouring States and 783 MWs. for the internal requirements of the State only. The peak load of the State would have been at least 880 MWs. if it were not for the 20 per cent energy restriction that was imposed on industries as a result of poor monsoons.

New Hydro Electric Projects

4. Though 4588 Million Units were generated from the Generating Stations in the State, the demand is outstripping the availability both in respect of power and energy. The anticipated peak demand in the years 1974-75 and 1975-76 are 1034 MWs. and 1107 MWs. respectively, when will be far in excess of the firm capacity of the power generation in the State. Government have therefore accelerated the arrangements for the construction of Kalinadi Hydro Electric Project through Mysore Power Corporation. Kalinadi Stage I, which has been cleared by the Government of India and which is presently under execution, covers installation of 6 units of 135 MWs. each and 2 units of 50 MWs. each with a total installed capacity of 910 MWs. Despite difficulties in the procurement of essential construction materials such as cement and steel and electrical equipment, all efforts are being made to commission the first two units of 135 MWs. each during the first half of 1977.

Clearance has been given by the Government of India for the import of equipment from Russia for the Linganamakki Dam Power Station. Linganamakki Dam Power Station with two units 27.5 M.Ws. each is expected to be commissioned during the second half of 1977.

5. The energy requirement during the year 1974-75 is of the order of 6427 Million Units, whereas the anticipated generation with normal monsoons is of the order of 4891 Million Units only. Hence, there is need to economise the consumption of power and also for rationalising the power sanctions for the consumers in future. After considering all the aspects of the power deficit conditions likely

to prevail during the Fifth Plan period in the State, the Government has laid down the guidelines in the matter of supply of power by the Karnataka Electricity Board to the new industries and for expansion of the existing industries in the State. Annexure-II furnishes the peak load, energy generated and sold since 1969-70 and anticipated forecast for the period ending 1976-77.

Due to the unusual delay of over three weeks in the setting in of the monsoon, energy cut had to be increased from 20 per cent to 60 per cent with effect from 24th June 1974. This was subsequently reduced to 40 per cent from 15th July 1974 and 30 per cent from 12th August 1974 due to improvement in the storage of water in the Linganamakki Reservoir.

Transmission Lines and Sub-stations

6. The achievements of the Board in various schemes of construction of transmission lines sub-stations, extension and improvement in its system during the IV plan are indicated in Annexure III (a) and III (b). The work of construction of 220 KV. Transmission lines, so far attended to by the Mysore Power Corporation has now been taken up by the board from 1st April 1974. An amount of Rs. 282 lakhs for transmission lines and an amount of Rs. 279 lakhs for sub-stations have been provided in the Board's Budget for the year 1974-75. The preliminary survey work connected with the construction of Inter-State Transmission line between Karnataka and Kerala for transport of power from Iddiki Project to Karnataka has been completed.

Village Electrification and energisation of pumpsets

7. The Board was set the target of electrifying 2500 villages and energisation of 20,000 pumpsets in the State during the year 1973-74. However, the finances available to the Board restricted these targets and budgetary provisions could be made for the electrification of 1010 villages and energisation of 12,700 IP sets only. There was acute shortage of essential line materials such as cement and steel for RCC Poles, ACSR conductors, steel structurals for the lines guy wire, etc. In spite of several impediments by way of finances, acute shortages of essential line material and also the steep rise in prices, the Board was able to electrify 1240 villages and hamlets and energise 19,078 IP sets during the year. The total number of pumpsets energised so far is 1,87,365 and the number of villages and hamlets electrified so far is 15716 (of which 12,644 are villages) out of about 27000 villages in the State. This takes the percentage of villages electrified to 47 as against the All India

(SRI. H M. CHANNABASAPPA)

Average of 26.5 per cent. Annexure IV furnishes the progress of electrification of villages and towns, district-wise, year-wise from 1969-70 to date Annexure-V furnishes the progress of energisation of pumpsets in the State from 1969-70 to the end of March 1974.

8. The Government's aim is to electrify all the villages in the State during the V Five Year Plan subject to the availability of funds. The Board is trying to tap all sources of financial assistance to ensure that the village electrification programme is completed during the V Five Year Plan itself. However, the budgetary programme for the year 1974-75 envisages electrification of 1,000 villages only for which Rs. 194 lakhs under the Plan and Rural Electrification Corporation programmes are provided. The budgetary programme is for energisation of 10,000 pumpsets for the year 1974-75 under Plan and R.E.C. Schemes and a sum of Rs. 343 lakhs has been earmarked for this purpose. Further loan assistance is expected from the World Bank through Agricultural Refinance Corporation and Karnataka State Co-operative Land Development Bank and with this additional loan assistance, it is anticipated that at least 10,000 additional pumpsets would be energised during the year 1974-75.

Schemes under Rural Electrification Corporation

9. The Rural Electrification Corporation has sanctioned 28 schemes covering 34 talukas at a total cost of Rs. 1256.53 lakhs. 1824 villages and 18,552 pumpsets are covered under this scheme Annexure-VI furnishes the details of Rural Electrification Corporation Schemes in the State. 101 villages and hamlets were electrified and 987 IP sets were energised under REC Schemes during the year 1973-74. Five schemes to electrify 406 Harijan Basthies covering 11 Districts have been sanctioned by the REC, out of which 226 Harijan Basthies have been electrified during the year 1973-74. The remaining 180 Harijan Basthies are expected to be electrified during the year 1974-75. Schemes for electrification of remaining un-electrified Harijan Basthies attached to the electrified villages are under preparation by the Board.

Extension and Improvement to the existing net work

10. The power system is expanding very fast to the far ends of the State as demands of power for industries, agriculture, domestic and other categories of installations are increasing day by day.

Number of installations serviced during 1973-74, category-wise is indicated in Annexure-VII. To meet the additional demands and also to improve the system performances, several improvement works such as increasing the capacity of the feeders, capacity of transformers, duplicating the lines, providing alternate power supply etc., are being planned and executed throughout the State. The duration of interruptions of power supply in the rural areas are on the decrease due to improvement in operation and maintenance, alternate feeding arrangements and other improvement works. Works of improvement of the system have also been taken up in Bangalore and other big cities with a view to reduce interruptions and voltage fluctuations. The year-wise expenditure under Extension and Improvement from 1969-70 is indicated in Annexure-III (a). A provision of Rs. 300 lakhs has been made for the year 1974-75 on this account. Two System Improvement Cells headed by Executive Engineers were recently formed with Head Quarters at Bangalore and Hubli.

Revised Tariffs

11. Since the tariffs were revised in 1971, there has been a steep rise in the working cost of the Board and also appreciable increase in the cost of materials. The salaries and allowances of the employees have to be frequently increased on the recommendations of the Wage Board. The Board was therefore unable to balance the Budget and had to incur loss. To meet this loss, the Board appointed a Tariff Committee to go into the question of evaluating and if necessary to revise its tariff structure. The recommendations made by the Tariff Committee were accepted by the Board and the proposals for revision of tariffs were accordingly referred to Government. The revised tariffs have since been notified by the Board in consultation with the Government.

Export of power to neighbouring States

12. There was no export of power to the neighbouring States except to Goa for which there is contractual agreement with the Government of Goa. Karnataka was, however, assisting the neighbouring States during the peak hours on 'Zero energy exchange basis' i.e., Karnataka would get back the energy during off-peak hours. Peaking assistance charges were being collected from the recipient States.

Board's revenue and expenditures

13. The actual revenues of the Board for the year 1972-73 and anticipated revenues for the years 1973-74 and 1974-75 are given below :—

	<i>Figures indicated in Annual Financial Statements (Rs. in Lakhs)</i>	<i>Latest Actuals</i>
1. Revenue for the year 1972-73	3,542.42	3,542.42
2. Revenue for the year 1973-74	3,645.00	3,645.00
3. Revenue for the year 1974-75	3,739.00	3,899.00

Due to the failure of the monsoon and the consequential increase in the energy cut which had to be imposed, the anticipated revenue has come down to Rs. 3899 lakhs from the figure of Rs. 4339 lakhs which was indicated to the Legislative Council in the last session.

The revenue expenditure for the year 1972-73 and anticipated expenditure for the years 1973-74 and 1974-75, on the several heads are furnished below :—

Sl. No.	Particulars	Anticipations				
		Actuals 1972-73	1973-74	Budget 1974-75	Actuals indicated to the L.C.	Latest actuals
(Rs. in akhs)						
1.	Contributions to depreciation Reserve.	486.87	495.00	554.00	554.00	554.00
2.	Operation and Maintenance.	1,158.00	1,375.00	1,429.00	1,730.00	1,861.00
3.	Cost of purchase of power from the Government.	960.12	960.00	1,133.00	1,133.00	960.00
4.	Interest on loans	842.65	1,015.00	1,080. 0	1,080.00	1,213.00
5.	Contribution to General Reserve.	57.40	67.00	65.00	65.00	67.00
Total Expenses :		3,505.04	3,912.00	4,261.00	4,562.00	4,655.00

The revenue expenditure for the year 1974-75 is indicated with reference to the latest actuals and the increase is mainly attributable to the alround increase in the cost of all line materials, petrol, lubricants, steel, cement, etc., and also due to the frequent revisions of D.A., which is linked with the cost of living index and payment of interim relief to all employees of the Board.

Cost of power purchased from Government undergoes a reduction due to the "low availability" of energy in the Linganamakki Reservoir due to poor storage anticipated during the current years' monsoon.

Interest on loans is increased by a sum of Rs. 133 lakhs due to a change in the effective date of the conversion of unpaid interest into a repayable loan by Government (i.e., from 31st March 1972).

Programme of Capital Works

A sum of Rs. 1,800 lakhs is proposed to be spent on capital works during 1974-75 as detailed below : -

	(Rs. in lakhs)
(a) Transmission lines	... 282
(b) Sub-stations	... 279
(c) Extension and improvements	... 300
(d) Power supply to IP sets (including Sub-transmission lines).	... 343
(e) Rural Electrification (including Sub-transmission lines).	... 194
(f) Other capital works	... 402
Total	... 1,800

The ways and means to meet the capital expenditure amounting to Rs. 1,800 lakhs during the year 1974-75 are as follows :

	(Rs. in lakhs)
(i) Opening Balance	... —
(ii) Loan assistance from Banks	... —
(iii) Public borrowings	... 330
(iv) Loan from L.I.C. of India	... 250
(v) Loans from R.E.C.	... 200
(vi) Internal resources of the Board depreciation-R.F. and General Reserve.	... 519
(vii) Government Loans	... 501
Total	... 1,800

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

These figures are amended after taking into consideration the over all financial picture of the States' resources and the recommendation of the Planning Commission. These differ from those exhibited in the Budget as also from those presented to the Legislative Council.

The Board is making all efforts to find additional funds from sources like A.F.C., I.D.B.I., A.R.F.C., R.E.C. The programme of capital works including rural electrification and energising of pumpsets will be kept upto the extent funds can be got from the aforesaid sources.

Conclusions

14. The Board is continuously engaged in the improvement of the system operation and maintenance and to provide better service to the consumer. However, the year 1974-75 appears to be a year of challenge, since energy shortage is imminent due to larger demands. The escalation of prices is also expected to have adverse effect on the developmental works. However every effort will be made to execute the works, planned for the year 1974-75 inspite of the several impediments.

ANNEXURE—I

Installed Generating Capacity in Karnataka

Sl. No.	Generating Station	Capacity in W			
		1-4-69	1-4-70 to 1-4-71	1-1-72 to 1-4-74	74-75
		3	4	5	6
1	2	3	4	5	6
1.	Sivasamudram ...	42.00	42.00	42.00	42.00
2.	Shimshapura ...	17.20	17.20	17.20	17.20
3.	Jog ...	120.00	120.00	120.00	120.00
4.	Munirabad ...	27.00	27.00	27.00	27.00
5.	Bhadra ...	33.20	33.20	33.20	33.20
6.	T.B. Dam (Karnataka share)	14.40	14.40	14.40	14.40
7.	Sharavathi ...	534.60	623.70	712.80	891.00
	Total ...	788.40	877.50	966.60	1,144.80

ANNEXURE—II

Peak load, Energy generated and sold

Year		Peak load (in M.W.)	Generation of energy per annum in Million units	Energy sold/ expected to be sold/ in Million Units
1	2	3	4	
1969-70	...	770	3,288	2,663
1970-71	...	852	4,832	4,036
1971-72	...	893	4,934	4,150
1972-73	...	880	4,422	3,686
1973-74	...	843	4,588	4,000
1974-75	...	860	4,891	P(rovisional) 5,403*
1975-76	...	910	4,891	5,895*
1976-77	...	950	5,108	6,414*

* As per 8th Annual Power Survey.

ANNEXURE--III (a)

Achievements in various scheme of Karnataka Electricity Board Financial Figures in lakhs of Rupees.

Sl. No.	Particulars	During 1969-70 Actuals		During 1970-71 Actuals		During 1971-72 Actuals	
		Physical	Financial	Physical	Financial	Physical	Financial
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Transmission Lines (Length in Kms.)	551.10	133.77	367.3	169.00	528	87.75
2.	Sub-stations	...	153.81	21 Nos. (Expansion of Sub- station <i>plus</i> 12 New Stations)	253.00	28 Nos. (Expansion of Sub- stations <i>plus</i> 11 new stations).	250.14
3.	Village Electrification (Nos.)	559	97.52	933	137.50	2751	287.23
4.	Power supply to IP Sets including S.T. Lines (No. of IP set serviced).	18,521	472.29	21,000	522.45	18,802	558.57
F.	Extension and Improvement.	...	155.23	...	209.00	...	370.10
	Total	...	1,012.62		1,290.05		1,548.88

ANNEXURE III (a) Contd.

Sl. No.	Particulars	During 1972-73 Actuals		During 1973-74		During 1974-75 Proposed	
		Physical	Financial	Physical (Actual)	Financial (Estimated)	Physical	Financial
1	2	9	10	11	12	13	14
1.	Transmission Lines (Length in Kms.)	740.3	146	395.67 K.M.	190	1482	282
2.	Sub-stations	... 34 (Expansion of Sub-station plus 7 new stations).	280	36 Nos. (Expansion of Sub-station plus 6 new stations).	284	70 Nos. of expansion of Sub-station plus 13 new Sub-stations.	279
3.	Village Electrification (Nos.)	2200	378	1240	190	1000	194
4.	Power supply to IP Sets including S.T. Lines (No. of IP sets serviced).	18,965	560	19,078	405	10,000	343
5.	Extension and Improvement.	...	306	...	345	...	300
	Total	...	...	...	...	...	...

ANNEXURE --III b.

Transmission lines added during 1973-74

				Kms.
220 KV Line				
(1) Peenya-Mysore	...	...	S.C.	144.0
110 KV Line				
(1) Deviation of SMT line to Hootagalli	...	...	S.C.	3.1
(2) Tap line to MCF	...	...	S.C.	0.8
66 KV Line				
(1) HAL-Hoody	...	...	D.C.	6.3
(2) Tapline to M/s Graphite India Ltd.	...	...	S.C.	1.5
(3) Tapline to No. 1 pumping station at Thorekondanahalli.	...	...	S.C.	2.9
(4) Tapline to No. 2 pumping station at Harohalli.	...	...	S.C.	0.07
(5) Tapline No. 3 pumping station at Tatgoni	...	...	S.C.	0.3
33 KV Line				
(1) Virajpet-Ponnampet	...	...	S.C.	24.00
(2) Doddaballapur-Devanahalli	...	...	S.C.	24.00
(3) Chikkodi-Sadalga	...	...	S.C.	25.00
(4) Hannabad-Bidar	...	...	D.C.	53.00
(5) Ghataprabha-Bailhongal	...	...	S.C.	54.00
			Total	395.67

New Sub-stations added during 1973-74

Station	Voltage	Transformers No.	MVA Capacity
(1) Merkada, Mangalore	... 220/110	1	100.00
(2) Hootagally, Mysore	... 220/66	1	75.00
(3) Andhra Steels Ltd.	... 66/13.2	1	5.00
(4) REMCO	... 66/11	1	12.50
(5) Ponnampet	... 33/11	2	10.00
(6) Sadalga	... 33/11	1	5.00
			207.50

ANNEXURE IV

Districtwise Towns, Villages and hamlets electrified in Karnataka State to end of Third Plan Years and during the Fourth Plan Period

Sl. No.	District	Total as at the end of 3rd Plan	During the Plan years 1966 to 1969	1969-70	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74	Total as on March 1974
1.	Bangalore	907	112	32	58	252	206	90	1,609
2.	Belgaum	26	105	30	38	100	143	28	463
3.	Bellary	202	98	28	32	72	49	27	469
4.	Bidar	26	109	24	26	123	50	59	415
5.	Bijapur	19	186	27	46	173	77	156	665
6.	Chickmagalur	270	79	20	48	89	42	52	714
7.	Chitradurga	529	103	13	25	110	76	54	880
8.	Coorg	21	32	7	11	16	11	12	103
9.	Dharwar	158	270	30	63	165	182	64	918
10.	Gulbarga	50	176	32	53	143	93	28	560
11.	Hassan	276	79	22	67	176	192	99	947
12.	Kolar	864	179	62	105	340	408	123	2,038
13.	Mandya	311	141	51	57	123	106	68	812
14.	Mysore	444	152	49	88	213	147	40	1,062
15.	North Kanara	39	74	6	36	27	55	44	387
16.	Raichur	88	132	7	22	176	111	23	584
17.	Shimoga	484	197	41	58	90	52	47	1,076
18.	South Kanara	213	97	40	23	103	52	127	574
19.	Tumkur	589	75	38	77	260	238	99	1,449
		5,546	2,366	559	933	2,751	29,290	1,240	15,716*

*The difference of 61 Villages and hamlets in the total as on March 1974 is due to the conversion of a few hamlets into villages and *vice-versa* during 1971 census.

ANNEXURE V

Districtwise Progress under I. P. Sets achieved to end of March 1969 and during the years 1969-70, 1970-71, 1971-72, 1972-73 and 1973-74.

Sl. No.	District	Total as at the end of 3rd Plan	During Plan Yrs. 1966 to 1969	1969-70	1970-71	1971-72	1972-73	1973-74	Total to end of March 1974
1.	Bangalore	7,398	6,069	2,245	2,362	1,854	1,956	2,459	24,343
2.	Belgaum	20	3,349	1,651	1,548	1,607	1,507	1,153	10,409
3.	Bellary	1,763	1,880	750	851	651	651	441	6,963
4.	Bidar	141	2,962	685	1,033	1,081	1,580	1,182	8,664
5.	Bijapur	21	2,035	1,818	2,571	2,606	2,878	2,274	14,203
6.	Chickmagalur	521	587	198	200	179	122	111	1,918
7.	Chitradurga	5,031	2,273	693	1,220	1,268	1,011	941	12,437
8.	Coorg	52	284	172	145	107	42	44	846
9.	Dharwar	1,144	2,965	1,095	975	673	524	868	8,244
10.	Gulbarga	114	1,250	502	812	501	411	367	3,957
11.	Hassan	693	632	204	244	126	105	133	2,137
12.	Kolar	9,535	6,703	337	2,869	2,401	2,731	3,016	29,592
13.	Mandya	871	1,847	679	490	398	512	611	5,408
14.	Mysore	2,255	2,723	1,023	999	744	932	870	9,543
15.	North Kanara	66	1,048	314	390	344	276	215	2,653
16.	Raichur	198	1,557	772	873	670	671	900	5,641
17.	Shimoga	1,288	1,096	292	210	162	199	197	3,444
18.	South Kanara	3,338	5,586	1,315	1,468	1,794	1,480	1,349	17,280
19.	Tumkur	6,839	4,591	1,776	1,740	1,636	1,451	1,947	19,980
		42,288	49,437	18,521	21,000	18,802	18,965	19,078	1,87,665

ANNEXURE—VI

Statement showing the details of the sanctioned R.E.C.—Schemes

Name of Taluk	Cost of schemes	No. of villages covered	No. of pump-sets covered	Progress during the year 1973-74		Progressive total as on 31st March 1974	
				Villages	IP	Villages	IP
1	2	3	4	5	6	7	8
A. 1970-71							
	<i>Rs. in lakhs</i>						
1. Indi	...	32	1,241	1	79	20	212
2. Chickhallapur	50.35	20	820	...	123	13	458
3. Athani	21.84	18	1,849	...	8	9	171
4. Raibag	62.12	27	2,342	...	340	16	796
5. Bagepalli and Sidlaghatta	72.70	126	1,229	9	120	55	314
	51.68						
Total	258.69	223	7,481	10	670	113	1,951
B. 1971-72							
1. Ranebennur	...	42	245	2	75	42	156
2. Mundargi	...	37	485	...	55	26	86
3. Alland and Afzalpur	...	111	1,111	9	13	76	43
4. Ramanagaram and Kanakapura	...	125	1,007	16	41	30	45
5. Aurad	...	89	455	7	31	62	55
6. Ron and Gadag	...	46	426	..	17	31	34
	43.28						
Total	319.22	450	3,729	34	232	267	419

1	2	3	4	5	6	7	8
C. 1972-73							
1. Karkala	30.42	21	256	3	16	3	16
2. Hiriyur and Challakere	38.20	42	404	7	...	7	...
3. Tiptur	33.02	65	322	12	8	18	21
4. Koppal	35.60	52	528	...	...	...	...
5. Chikkodi	56.60	38	670	...	10	5	35
6. Gangavathi	43.73	58	257	...	...	...	...
7. Sindgi	60.73	35	1,144	9	3	9	3
8. Bellary and Sandur	46.49	41	578	...	...	...	...
9. Belur	35.86	83	226	3	1	3	1
10. Bidar	35.65	88	832	12	14	12	14
11. Pavadaga	24.49	25	300	...	15	...	15
Total	440.79	548	4,997	46	67	57	105
D. 1973-74							
1. Coondapur	46.63	26	380	2	6	2	6
2. Belgaum	35.9	46	498	9	12	9	12
3. Kolar	20.93	57	313	...	...	...	...
4. Hungund	36.82	120	227	...	...	...	...
5. Nagamangala	51.41	305	520	...	...	...	...
6. Kollegal	46.08	49	407	...	...	...	...
Total	237.83	603	2,345	11	18	11	18
Grand Total 28 schemes	1,250.53	1,824	18,552	101	987	448	2493
34 taluks							

ANNEXURE--VII

No. of installations serviced during the year 1973-74 and progressive total as on 1973-74.

			<i>Added during the year 1973-74</i>	<i>Progressive total as on 1973-74</i>
(1) Domestic—				
(i) Light & Fans	...	...	73,907	9,69,842
(ii) A.E.H.	...	...	8,963	64,687
(2) Commercial Lighting and Small Power—				
(i) Heat and Power	...	...	11,997	1,33,681
(ii) Light and fans	...	...		
(3) Industrial Power—				
(i) Low & Medium voltages	...	...	2,464	45,786
(ii) High Voltage	...	...	65	687
(4) Irrigation and Agricultural Dewatering			19,078	1,87,665
(5) Public Water Works and Sewerage Pumping			148	1,285
(6) Street Lighting	...	...	12,532	2,79,668
(7) Supplies in Bulk to—				
(i) Distributing Licensee	...	...	...	8
(ii) Extra State Consumers...	...	...	...	5
	Total	...	1,16,622*	14,03,646

* No. of street lights is not included in the total.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Sir, it will be very helpful if the arrears list, who are in arrears of One lakh of rupees and above, and the list of industries for whom power concession is given, is made available before we initiate the discussion. I request the Hon'ble Speaker to make available this information.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Power concession given to industries is as follows :—

Name of the firm	contracted load demand	Average rate	Period of agreement
		<i>per unit</i>	
1. Indian Aluminium Co.,	130 MW	1.95 Paise	25 years
2. Sandur Manganese	50 „	4.2 „	12 „
3. Mangalore Fertilisers	30 „	4.2 „	10 „
4. Caustic Soda, Karwar	40 „	4.15 „	20 „
5. Andhra Steel, Bangalore	10 „	4.5 „	10 „
6. Mysore Iron and Steel Ltd.,	95 „	3.8 „	***

***The agreement has expired three years ago. We have been insisting on the latest rates, but they have been paying at the old rate of 3.8 Paise per unit inspite of our protest. Our latest rate is 5 paise per unit.

The arrears list is as follows :—

	Rs.
1. Tamil Nadu Electricity Board ..	4.43 Lakhs
2. Mysore Spinning and Manufacturing Co., Ltd., (now in the hands of Textile Corporation of India) .	5.82 „
3. Minerva Mills (now in the hands of Textile Corporation of India) .	6.18 „
4. Executive Engineer, Bangalore Division, (pertains to Palace) .	1.94 „
5. Mysore Chemicals and Fertilizers (under liquidation) .	10.00 „
6. Mandya National Papers Mills, Belugula.	3.98 „

7. Executive Engineer, Bangalore Division, (Palace).	3.67	„
8. Public Works Department (Street lights).	4.28	„
9. Executive Engineer, K. R. Sagar ..	1.82	„
10. Manager, MISL., Bhadravati ..	1.73	Crores
11. Maharashtra State Electricity Board ..	33.23	Lakhs
12. Indian Alluminium Co. ..	52.36	„
13. Cement Corporation of India ..	6.97	„
14. Chamundi Chemicals and Fertilisers ..	1.16	„
15. City Municipal Council, Bidar ..	1.17	„
16. Andhra Pradesh State Electricity Board ..	17.5	„
17. Kathereshan Spinning Mills, Chitradurga.	1.22	„
Total		3.28 Crores

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Last time we were given to understand that Sandur Co., was due to the Electricity Board some amount. But this time the arrears has not been shown against that company.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—They have paid the arrears. I hope I have given the required information to the House.

Before I proceed further, I would like to make a point in regard to the borrowings. I do not think it necessary to make a long speech on that subject. The present borrowing is of the order of Rs. 74.18 crores. We have a programme which is approved by the Planning Commission for developmental works costing Rs. 120.01 crores during the Fifth Plan period. Most part of the resources for development works will have to be met by borrowings. We have got Rs. 75 crores and we will be needing another 150 crores during the Fifth Plan period. Actually our requirements are to the tune of Rs. 194 crores by the end of the Fifth Plan. There will be internal resources available. We will also be making repayment as and when repayment arise out of internal resources and also by the borrowed funds. In the first instance, we have requested for enhancing the borrowing limit to Rs. 150 crores. I hope that we can manage the rest within our resources. I will try to conserve all our resources and see how best we can manage. If necessary I may come before this House at a later date for further enhancing, if need be.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ(ಹೊಳೇನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಉತ್ತರಾಖಾ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಬ್ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯರ ಸ್ಪೋಟವೆಂಟೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇಂದು ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಉತ್ತರಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧೋರಣೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 26 ವರ್ಷ ಹುಂಬಿ 27 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಉತ್ತರಾದನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಲಿ ಇಂದು ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಅಭಾವವನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಿಫ್ರೆಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು? ಮತ್ತು ನಾವು ಉತ್ತರಾದನೆಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1974-75ಕ್ಕೆ ನಮಗೆ 6427 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾ ಇರುವುದು 4391 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಈವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಐದನೇ ಪಾಂಚಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಾದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ತರ್ವಾಟಿಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ 1976-77ಕ್ಕೆ ಕಾಳೀನದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಶಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—There were two phases. Now the two phases have all been merged into first stage. Now we refer to the first stage and the second stage. In the first stage we will install 6 units with 136 M. W. plus dam station of 100 M. W. We are not touching the second stage.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಆಳತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಮೂಲ ಆಳತೆಗೊಳಿಸುವುದರ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫರ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಪರ ಕನ್‌ಸಮ್‌ಪ್ಷನ್ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ತಮಗಿರಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಾದನೆಯ ನಾವು ಅನೇಕಸಾರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ತರಾವಣಿಯ ಎರಡು ಜನರೇಟರ್‌ನ್ನು 1977ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈವರೆಗೂ ಅವನ್ನು ಇಷ್ಟಾದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹರವಿನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಲ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರುಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಭೂಪಾರ್ ಹೆವ್ವಿ ಎರಿಕ್ಟರ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯವರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರಾರು ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಜನರೇಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬವಾದುದಕ್ಕೆ ತೀಂದ್ರದವರು ತಾಳದಂಥ ತಪ್ಪು ನೀತಿಯೇ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಾರದು. ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಗಲೂ ನೀವು ಅ ಎರಡು ಜನರೇಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ 10 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಕಮೀಷನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

4.00 P.M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Power generation will not be squarely affected. The two Generators will be usefull. The Bharath Heavy Electricals will be delivering the generators as per agreement. They have not taken more time.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—What is the original time fixed ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not know the previous history. Anyway we placed order with them. The time limit was prescribed.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—The time was fixed subsequent to 1971.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It must be borne in mind that energy production is not suffered,

Sri H. D. DEVE GOWDA.—What is the installed capacity if two units are installed ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If we take into account all the 10 units, it would be 89x10.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—The last two units are expected to be commissioned during 1975-76.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Even after these two units go into production, the generating capacity is not suffered. The total generation is according to water available. Even granting the Lingana-makhi is filled, we have got the entire water under generating capacity. If we increase the load capacity, we get the whole energy with the 8 generators itself. But normally we are avoiding it. We are working these 8 units with the usual percentage of load. But normally we do not go beyond 60 per cent.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹಿತ 2 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ತಾಳಿದಂಥ ನೀತಿಯೇ ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪವರ್ ಫ್ಯಾಷಿನ್ ನಿಂದ ಏನು ಇಳೊತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗಿವೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಸಮೃದ್ಧಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಕೇವಲ ಭಾಷಣದಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಪರಾರದು, ಎಲ್ಲವನ್ನರಿಗೆ ಪವರ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲವು ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೇ ಅಗಲ ರಾಜ್ಯವೇ ಅಗಲಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಳಿಯೋಜನೆಗೆ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, 1977ಕ್ಕೆ ಇಳೊತ್ತು ಕಾಳಿಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆ ಹಂತವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಇಳೊತ್ತು ಏನು ಆಶಾಗೋಪುರ ಮಾತು ಬಹಳ ಎತ್ತರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದುಸುತೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಭಾಷಣವೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏನು ಒಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಮೊದಲನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು 1977ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತಾದನೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಬಹುಶಃ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇದೆ ಅದು ಕೂಡ ಹುಸಿ ಯಾಗದಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮೊನ್ನೆ ರೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಪಾಜೆಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಕಾಳಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅವರೊಡನೆಯೇ ಮುಗಿತರಾದ ಅನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನಾನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಶೋರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾನ್‌ನಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದ ರಿಂದ ಪಹಾಯೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಗಿತರಾದ ಅನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನೋಭಾವ ಏನು ಇದೆ? ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನಮಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೆಕ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಹುಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆ ಅ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಸ್ ಏಜಿ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲಿ, ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರದ ಸಚಿವರಾಗಲಿ, ಪ್ಲಾನ್‌ನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅದು ಯಾವ ತರಹದ ತಪ್ಪಿ ಗೊ ಎಣಿಸಬೇಕು. ಎರಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಯಾದಂಥ ಪವರ್ ಪಾಜೆ ಕ್ಷನ್ನು, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ಲಾಜೆಕ್ಸ್ ಎಂದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದುರ್ದೈವ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಜೆಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಳಿದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವು ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ, ಮನಿ ಸರ್ಕುಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಎಷ್ಟು ದೂರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಮರ್ಸ್ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ 1973-74 ರಲ್ಲಿ 10,033 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈಗ ಅದು 10,800ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಶಾಖೆ ಸರ್ಕುಲೇಷನ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಮತೆ ಇದ್ದೆಯೆಂದು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಎರಡು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Let us be fair to facts.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವೇ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಿಂದು ಮುಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. Can you describe that the expenditure on this project is unproductive expenditure? What type of policy are they following? The Government of India is going back on their assurances. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಧರ್ಮ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಅವರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೆಕ್ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಷಡೆಯವರು 1974ರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾನ್ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿಗೆ ಹಣ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಟೀಕೆಸ್ಟೆಡ್ ದಿ ಪ್ರಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಮುಖವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 1977ರ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎದ್ದುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡರೆ, ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭ್ಯುದಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಎದ್ದುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಜೀರ್ವರಣೆ, ವರಾಹಿ, ಬೇಡತಿ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಇವೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have made a statement of facts as to what are the potentials that we have.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You have gone a step further. You have submitted the project reports.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—They have already cleared.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Where is the money? Please tell us.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If there is any wrong statement of facts, please let me know. Would it not be correct for me to say: Here are the projects. Project reports are ready and they have gone to C.W. and P.C.? These are hard facts. One should also know what the position is.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Do you mean to say the country should know only through speeches?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—They must know that we don't have the money also.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am giving you hard facts. Our money circulation is Rs. 10,033 crores. I welcome your argument that no money is available.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I did make a statement of facts and those facts are required for public consumption and your consumption also. Execution will follow when the moneys are forthcoming.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—How are the moneys forthcoming?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is for you and me to discuss and find a way out.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—The Government of India has gone back on its assurance. So, we must discuss the resources :

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Varahi is cleared. Bedathi Sharavathi Tail Race and Kali II Stage are under clearance,

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Plans without money. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಶರಾವತಿ ಚೀಲರೇಸ್, ವರಾಹಿ ಮತ್ತು ಬೇಡ್ತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ನಮಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಕರ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ, ಇರಬಹುದು, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಏಮ್ಸ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಲ್ಲಾ ಪೇಪರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If you kindly bear with me, I would like to say a few words. Planning is no so easy. It takes years to prepare and investigate the plans. As an advance action, it is necessary to have all these potentialities investigated and keep the plans ready. They have cleared almost all of them. When the money is available, we can straight away go ahead. If we don't have plans and clearance ready with us, after the money is available, it will take one or two years to do all that. I hope the hon. Leader of the Opposition will appreciate that point.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ 5ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, 52 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿತ್ತು ಅದು ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಸಿಗೆಯಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಚಾಚು ಎಂಬ ಗಾದೆಯಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಹೈದರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇವೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ನಾವು ಚೀಪೆಸ್ತ್ ಪವರ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಯೂನಿಟ್ 11 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇಂದಿರುವ ಪವರ್ ಫ್ಯಾಷಿನ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಹೈದರ್ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂದು ಅವಲಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಗನಮಕ್ಕಿ ಡ್ಯಾಂಗೆ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ನೀರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಕಗ್ಗುತ್ತಿರುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಪವರ್ ಈಟ್ ಎಂದೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಫ್ಯೂಯಿಲ್ ಇಂದಿಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಹೈದರ್ ಪವರ್ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡಾದರೆ ಇಂದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಅವನತಿ ಬರಬಹುದು, ಕೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ; ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿಯವಾಗಬಹುದು. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಿಯರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಿದೆ. ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಶಂಖಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸೂಪರ್ ಡ್ಯಾಂಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಶಿಲೆ ಹಾಕುವಾಗ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪವರ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಕಟ

ವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಅದರ ಇಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ 5ನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :—

“Nuclear Power Stations :—The Fifth Five Year Programme of power generation comprises of the commissioning of units at Rajasthan atomic station and two units at Kalpakam station.....”

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಕೂಡ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿನ ಎರಡನೆ ಪಾಲಿಯಂ ನೋಡಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇವಾಗ ನೀವೇಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶೆಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಲು ಹಾಸ್ಟೇಟ್ ಡ್ಯಾಮಿನ ಹತ್ತಿರ ಜಾಗವಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರದಿ ಕಳಿಸಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದು ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—They are all projects which are spill-overs.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—I want to know, in the Fifth Plan, whether any provision to start a nuclear power station at Munirabad has been made? ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಕೀಯ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಧಾವ ಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇನು ತೀರಿಸಿದೆ ಅದರ ವಿವರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 200-250 ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗುವುದು. 400 ಮೆಗವಾಟ್ ಪವರ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇನು ಸಾಧಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಡರ್ಮರ್ ಪ್ಲಾಂಟಿನ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ? ಹೈಡರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವೆಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತೊಡಕುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುವಾಗುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಇರುವ ಪ್ರಶೋತ್ತರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಇಂಟರ್ನ್ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದವರು ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನದಿ ನೀರು, ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದವರು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ 27 ಜನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರೂ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕಾರಾ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಲೋಕನಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರುವರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೋರಾಟ ಬಲವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಕ್ಕೆಯು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪಾಟಿಲರು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಕೊಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

4-30 P. M.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಾದರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ದೇಶದ ಜನರೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾತಾಡುವಾಗಲೇ ಇದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಪರರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚೆಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಏಕೆ ನುಮ್ಮನಿದ್ದೀರಿ ? ಹಿಂದೆ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ಪರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಮತ್ತು ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3.20 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನನಗಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರೂಮರಾಗಿರುವವರು ಒಬ್ಬ ರೈತನೇ ಆಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ಪವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರೇ ಆಗಿರಲಿ ; ಇವರು ಪರರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬೆಲೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಪರರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಇರಲು ಇದ್ದಂತಹ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನಿತ್ತು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ಆದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯನ್ ಅಲೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಪನಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಡೂರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಾಗಿ ಪರರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪರರಿನ ಬಾಕುಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಆಗ ಏಕೆ ಇಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪವರು ಪ್ರಾಜಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೇ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಹಣವನ್ನು ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಲು ಇದ್ದಂತಹ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಟು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ರೇಟು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟಿಗೆ 1.5 ಪೈಸೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 4.2 ಪೈಸೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಐದು ಪೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹನ್ನೊಂದೊವರೆ ಪೈಸೆ ಎಂದು ಕೊಡಲು ಇದ್ದ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನಿತ್ತು ? ರೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪವರು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಯೂನಿಟಿಗೆ 2 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ 4 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತಹ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ? ಇವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಯೂನಿಟಿಗೆ 20-25 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ವಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಪರರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಎರಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮೂರು ಸಾಲು ಪೈಸೆಗಳಿಂದ ಯೂನಿಟಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಇರಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಇದು

ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತ ಅವನ ಪಂಥ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಬೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಯಾದ ಅಮಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೇ ಇನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ? ಅದರೇ ಒತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪವರನ್ನು ಅವರು ಹಣ ಕೊಡದೇ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು? ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಕಿ ಇನ್ನೀಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಇ. ಬಿಯವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬಾಕಿ ಪೂರ್ತಿ ವಸೂಲಾಗಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನೌರಾರು ಮೀಟಿಂಗುಗಳು ಆಗಿ ಇನ್ನೇನು ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಷರತ್ತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು ಇವಕ್ಕಾಗಿ ನ್ನಲ್ಲ ಕಮ್ಮಿ ರೇಟಿನ್ಗಲ್ಲಿ ಪವರು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ದರದಲ್ಲಿ ಪವರು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರದೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನವರಿಂದ ಸುಮಾರು 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೂ ಯಾವ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಎಂದು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ 19 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“Government have approved Rs. 19.11 crores being the balance of interest due and payable to the Government—which has been converted as loan effective from the year 1973-74.”

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹು ಇಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಇವರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ 1974-75ಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಿನ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“The Board is making all efforts to find additional funds from sources like IFC, etc...”

ಇಲ್ಲಿ ಈ ಎಂಟುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನುವಾನವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಎರೆಪ್ಪಿನಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಆರು ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೋನೆತ್ತಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಈಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಳಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ಮುಖ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 1974-75ಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ—ಅಂದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೇಳಿದರೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಯಾರಿನಿಂದ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಲೋನಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿತಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಅವರಿಗೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡೂ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೆ ವರಮಾನ ಕುಗ್ಗುವುದರಿಂದ—ಆಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ಯಾಗಿ ಎರೇಜ್‌ಎರೆಕ್ಟಿವ್‌ಕೇಷನ್ ರಂಗ ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಪವರನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ರಂಗ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಕಾಂತಿ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಅವರು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಬರಲಿರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರವವರು ಅವರ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ—ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೋಲಿಂಗ್, ಇನ್ನೊಂದು ಚಾರ್ಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಾರಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು 1971ಕ್ಕೆ ಪೂರೈದಲ್ಲೇ ನಿಗದಿಮಾಡ ರಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಭಾರ್ಜನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಕೊಡ ತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ—ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಭಾರ್ಜಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಭಾರ್ಜಸ್ ಜಾರಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಪೈಸೆ ಇದ್ದ ಅಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ದರ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟ ತ್ವಾರೂವರೆ ಪೈಸೆಗೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಇದ್ದ ಕರಂಟ್ ಭಾರ್ಜನ್ನು ಈಗ ಇಷ್ಟ ತ್ವಾರೂವರೆ ಪೈಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಇದೇನು ಅದರ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಈಗ ಇದರ ದರವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಈ ದಿವಸ ಐ ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪವರನ ದರ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟ ತ್ವಾರೂವರೆ ಪೈಸೆಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಕವ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಅನುಚಿತವಾದದ್ದು; ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಂದಲೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಭಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ತರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಿದೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಡ್ಡಿದ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ತರೆಯಲ್ಲೇ ಇಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಯಗಳು ಸುಧ್ರುವವಾಗುವುದು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಆ ರಾಜ್ ಕವಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿರುಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕಾರುಗಳಿವೆ? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಜನರಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ—ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಎಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ—ಅದರಲ್ಲಿ 400—500 ಎಕರೆ ಜಮೀನುರರು, ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು ಅದೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ರೈತವರ್ಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂಬ ಏನೊಂದು ಕೂಗಿದ್ದಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ಆ ವರ್ಗದವರ ಉದ್ದೇಶ ಈ ರೈತವರ್ಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಭೂಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ಕೂಗನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನ ಪೇಟೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಿನಾಲಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂಬ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಗೆ ಅವರು ಮನಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ದಿನಕ್ಕೆ 5—6 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಕೂಲಿ ಆಳು ಈಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದಾಲಿಸಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಜೀವನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರ ತರೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕನುಬನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನೂ

ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತಾರೂವರೆ ಪೈಸೆ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ದರ ನಮಗಿಂತ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ಹಾಗಿದೆ ಹೀಗಿದೆ ಎನ್ನು ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬ್ರೇಕವ್ ಫೀಗರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡಿ, ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—

(1) ಎರೆಪ್ಪಿನಿಟ್ಟಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಭಾರ್ಜಸ್—	10 ರೂಪಾಯಿ
(2) ಪರ್ ಯೂನಿಟಿಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ದರ	15 ಪೈಸೆಗಳು
(3) ಮಿಟರ್ ಹೈರ	1 ರೂಪಾಯಿ
(4) ಅವರೇಜ್ ಕನ್‌ಜಂಷನ್ ಪರ್ ಮಿಂತ್	ಇಷ್ಟತ್ತಾರೂವರೆ ಪೈಸೆಗಳು

114 ಯೂನಿಟ್ಸ್

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರೇಜ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಅದು ಇಷ್ಟತ್ತಾರೂವರೆ ಪೈಸೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದು ಒಂದು ಯೂನಿಟಿಗೆ 11 ಪೈಸೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಿಟರ್ ಹೈರ ಇಷ್ಟಿತ್ತು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಲಿನ ಕಾಯಿಲ್ ಬರ್ಮಾ ಹೋದರೆ ಅದರ ರಿವೇರಿಂಗ್ 600—700 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಇರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಇದೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ರೈತ ಸಾರ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆಂಬ ಆಸೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಬಾವಿಯನ್ನು ಒಂದು ಇಂಚೂ ಬಿಡದಂತೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಭೋಗ್ಯಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಹೂಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆರಡಿ—ಮೂರಡಿ ಭೋಗ್ಯಮಾಡಬೇಕು ಬಯಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ವಿಷಯವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೇನು ಅಸಲಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆಧಾರ ವಾಗಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೀಜನ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಅವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಹಾರೋತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ರೂಪು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕನ್‌ಸಂಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಪರ್ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿನತಕ್ಕ ರೈಟಿಂಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸೀಮೆಯಿಣ್ಣೆ ಬೆಲೆಗಳು ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲು ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಕರೆದರು. ನಾನು ಸಬ್‌ಸಿಡ್‌ಯಿಂಗ್ ಖಾಟಿಂಗಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಠರಾವು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಯುನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಪೈಪ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಟೀರ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಾರ್ಟ್‌ಜ್ ಅಫ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಇದೆ. ರಾಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಯುನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಆರ್ದಿನೇಷನ್ ಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಕಾರ್‌ಸ್ಟೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಎರೆಕ್ಕಿಕ್ ಗ್ಯಾಂಪ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ರಾಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಯುನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಮರ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಎರೆಕ್ಕಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ.ನಲ್ಲಿ ಸೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮ್ಯೂಜಿಯರ್ ಆಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೋ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಒಂದು 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇರುವ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಅಭಾವದಿಂದ ಇವುಗಳ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ದೋಷದಿಂದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಜನರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಟಾಕ್ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬೇನಾಮೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದು ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಫಾರ್ ಎ ನೇಮ್ ಸೇಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರುವವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಈಗರಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದತ್ತು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಅನೇಕ ಜನರು ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪಮಿಷಿಯಂ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಸ್. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಆದರೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸರ್ವಿಸ್ ಸಿಗಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಸೆಡೆಯವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಖಾಟಂಗಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೇಳಿದರು, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಲಿಗೇಪಸ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗಬೇಗ ಆಗಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಇರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಟ್ಟರ್ ಸೋಲ್ವ್ ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೀವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇದರ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಇಷ್ಟು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬಾರದೆ ಬಂದ ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಯೇನೆಂದರೆ, ಇರತಕ್ಕ ರಾಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್, ಸ್ಟೀಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇವುಗಳಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತಿಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್, ಸ್ಟೀಲ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಇರಬೇಕು. ಯಾರೂ ಮನೆನ್ನು ಬಂದಂತೆ ಅವರ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ರೇಟಿಂಗಾದರೂ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದು ಆಗಿದೆ. ಬೋಗನ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಒಂದೊಂದು ಮೂಟೆಗೆ 30-35 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡವರೇ ರಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ನಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಮುಖ ಚಿಕ್ಕದಾಗಬಹುದು. ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಗ್ಗಸರೂ ಸಹ ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಿಮೆಂಟ್ ಒಂದೇ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

***

***

***

*** Word/words expunged as ordered by the Chair.

ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೂಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವೂ ಸಹ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೆಷರ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಪ್ರೆಷರ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಿನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭ್ಯುದಯ ಇವತ್ತು ನಾವು ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಬಂದಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವಶ್ಯವಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಾಳಿ ನದಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೋರ್ ಬೆಸ್ತ್ ಪವರ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರುತಮಾನ ಕಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್‌ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಾವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೂರಲ್ ಪವರ್ ಸಮೈತಿಗಾಗಿ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಗಳಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಿ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವಾಗ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಯಾರೋ ಏನೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳು ತೊಂದರೆ ಪಡಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು.

5-00 P.M.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಅವರು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾ ಬಲ್ಬುಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನೋ ಬಲ್ಬು ಹಾಕಿದರೆ 3 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅದು ಬರ್ನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಲ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಷಿಯನ್ ರೆಕ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ರ ಡಿಫೆಕ್ಟುಯಿಂದ ಬರ್ನ್ ಬರ್ನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಫಿಲ್ಟರೇಜ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಾಟರುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಅಸ್ಟೆಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಫಿಲ್ಟರೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಬಾರದು. ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಈಗ ಏನು ದರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅದರ ರೇಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲಿಂಗಯ್ಯ (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ:

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ ಶ್ರೀ ಶೇಷಾದ್ರಿಪ್ರಿಯರ್ ಅವರು 70—80 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಂದರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತೂ ಇನ್ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ “ಕ್ರಾಮ” ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ “ಸಾಕ್ಸ್” ಮಾಡುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಿರ್‌ಗಳ ಚಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತವೆ, ಕರೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಲ್ಲಿನ ಚಕ್ರ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಕರೆಂಟ್ ಬರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 27 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ ಈಗಿನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು 15 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎರ್ರಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದು. ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಪರೇಷನ್ 26 ಚಲಿರ ಇದೆ. ಅದರ ನಾವು ಅಧಿಕೃತವೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಪರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 47.1 ಇದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್ರಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಚಿವನಮುದ್ರ, ಶರಾವತಿ, ಕಾಳಿನದಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಕಾಳಿನದಿ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಕರ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಷ್ಯಾದ ನೆರವನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಏಜುನಗರದ ಸ್ಪೀರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಹಣ ಇದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೆ “ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು” ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಮುಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ದರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ

ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವು. ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಗ್ರಿಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಮಿಷನ್ ಲೈನನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜೀರೋ ಆವರೆಜ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಘಂಟೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ತೆಗೆದುಗೊಂಡು ಅದನ್ನು 9 ಘಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದು. ಈ ಅವರಿಗೆ ಪೀಕ್ ಅವರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇಕಾದರೂ ನಮಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪೀಕ್ ಅವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಚುಯರ್ ಅಂಡರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಕಾಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಟ್ಯಾರಿಫ್ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಈ ರೇಷನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿವೆ. ಕೆಲಬರಗಳನ್ನು ಪರದೇಶದಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಬರಗಳ ಬೆಲೆ ಹಣ ಬಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಪರ್ ಮೈನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಪರ್ ಮೈನ್ ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಮೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಪರ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆ ಬಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಬಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಜ.

ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಪವರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ Thermal and nuclear ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸೋರಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಇರಾಖೆ ಎನ್‌ತಕ್ರಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ವೈಟ್ ಎಲಿಫೆಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರ ತತ್ಕಂಠ ಸಾಮಾನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ check (ಚೆಕ್) ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಇರುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಹಿನ್ಯ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗದೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಮನುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಏನು ಈ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 128 ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಪ್ತುರಾಪ್ತವೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೌರ ವೆಂಟ್ಸ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಒಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್., ರೆಮೊಡ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಜಾದ್ ಮತ್ತು ಬಡಾಜಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕೆಲವು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಬಾಸಿಗೆ ಕಂಪನಿಗಳು ಇವೆ. ಈ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂಪನಿಗಳು ಇದರಿಂದ ಏನು ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಂತಹ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಗೂಡ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕು ಮಾಡಬಾರದು ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಗೂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಳೀನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊನ್ನೆತಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದ್ಯಾವ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಾದರೂ ಎತ್ತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸೋಣ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದರಾದರೂ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಹೆಸರಾಂತ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಯಾವ ಪ್ಲಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ರಾಜಧಾನಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಈ ಹಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿಗ್ರಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ Power Famine (ಪವರ್ ಫ್ಯಾಮಿನ್) ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ರೈತನಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಡವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಬದಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುಗಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ಏಜ್ ಇತ್ತು ಎಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಇಂದಿರಾ ಯುಗ ಅಭಾವದ ಯುಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಅಭಾವದ ಯುಗ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಪುನರ್ಮಿ ಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರ ತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೊರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಈ ಆದಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಅವರೇ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಸೂಮರ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಆರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಹೋಮ್ ಕನ್ಸೂಮರ್ 9 ರೂಪಾಯಿ ಧಾರ್ಜಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ 48 ಅಥವಾ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ 4ರಷ್ಟು ಕಣವನ್ನು ನಾವು ಪವರ್ ಕನ್ಸೂಮರ್‌ಷನ್‌ಗೆ ಈ ಪೊತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಕನ್ಸೂಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೂಡ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ಆದಳಿತವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾವಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಟ್ಟಣಗವಾಡ್ನಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ On the Annual Financial Statement of the Karnataka Electricity Board for the year 1974 ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕನಕೂದಿಂಗ್ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—“The Board is continuously engaged in the improvement of the system operation and maintenance and to provide better service to the consumer” ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಬಹು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವೇಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಯಿಂದ 9 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಕ್ಲಾಸಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಪೈನ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್. ಹೀಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಲೈಟ್ಸ್ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪವರ್ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ನಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಲೈಟ್ಸ್ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಅನೇಕ. ಇವೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪವರ್ ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ 15 ರಿಂದ 20 ರಷ್ಟು ಬರ್ಲಿನ್ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯದೆ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸ್ಪೀಟ್ ಲೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರ್ಲಿನ್ ಹಾಕಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ 4-5 ವಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟುಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದಲ್ಲದೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಬಿಲ್ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಹಳೇ ಬಿಲ್ ಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಬಿಲ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ನೋಡಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಲೆಕ್ಕ ಇದ್ದದ್ದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅದರಂತೆ ಪುನಃ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಹೊಸ ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. 2-3 ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗಂತೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಾವು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ 1974-75ರ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಒಂದು.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಲವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಾಗಲಿ, ನಷ್ಟವಾಗಲಿ ಏನು ರಾಂಕ್ ರೇಂಜ್ ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ತಡಮಾಡಿದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಒಂದು ಒಂದೊಮ್ಮೆ ವರುಷದ ಕಂದೆ ಇದ್ದ 8-10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಈಗ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ತಡಮಾಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರಾ ಮೆಟಿರಿಯರ್ಸ್ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರಾ ಮೆಟಿರಿಯರ್ಸ್ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಸ್ವೀಮು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟವಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ವುಡೇನೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಗಿಂತ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಕನಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಕ್ಷೆವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಷಿಯಾರ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇವರನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಚಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್‌ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಕನ್‌ವೆನ್ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ.

ಇನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಏನು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನು 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಂದರೆ ಎ.ಐ.ಸಿ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬದ ಬದಲು ತಾಮ್ರದ ಮೈರಿನ ಬದಲು ಈಗ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಮೈರಿನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಆದ ಖರೀದಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಏನು ಇದೆ ಅವುಗಳಿಂದ ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಮೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆರ್ಟೀಶ ಕೊಟ್ಟು ರಿಲೀಸ್ ಆದ ತಾಮ್ರದ ಮೈರಿನ ಬದಲು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ರೋಪ ಏನು ಇದೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೇಗೆ ಬೇಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಣ್ಣು ಫುಟ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ಸರ್ನ್ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ದರಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಒಂದು ವರ್ಕ್‌ಫಾಪ್ ಮಾಡಿ ನಣ್ಣು ಫುಟ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು, ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಡೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಏಕೆಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ರೇಟು 10 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಕ್ರಮವಾದುದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದುದು ಬಳಕೆ ದಾರದ ಮೇಲೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತರಹ ಜೆನಿಯಾ ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ರೀತಿ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಇದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕನ್ಸೂಮರ್ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಫ್ರೆಡ್‌ಕ್ಸ್ ರೇಟು ಕೆಲವು ಪೈಪ್ ಎಂದು ಮೂರು ಪೈಪ್ ಕನ್ಸೂಮರ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಈಗ 26, 32, 36 ಪೈಪ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡಬಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸರಿಯಾದ್ದುಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕನ್ಸೂಮರ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1970ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎರಡುಸಾರಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅವರು ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಿಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Discussion should be over now. Only the reply could be given tomorrow. We will sit for a little more time to-day and finish the Debate.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಡು ತ್ಯಾರೋ ಅಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೃಪ್ಪಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಬೋರ್ಡುಗಳು ನೃತಂತ್ರವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಿಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇಬ್ಬರತಕ್ಕ ವರದಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷದ ವರದಿಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಿಟಿ ಬೋರ್ಡು ಸಹ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಹಾಗೆ ಅವರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಚ್ಚಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ, ವರ್ಷ ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. 1972-73ನೇ ಇಸವಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಯಾವ ರೋಷ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ, ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪವರ್ ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾರ್ಡಿನ ಸರ್ವೆನ್ಸೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಕನಸೂಮಂಗ್ ಯುನಿಟ್‌ಗೆ 36 ಪೈಸೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಂತರ ಏಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ನಷ್ಟ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಕಾನ್ಸು ಕಾಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ತಕ್ಕಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕೌಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಒಬಿರಾಯನ ಕಾಲದ್ದು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಯಾರು ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುಚ್ಚಕ್ಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ದರ ಹೆಚ್ಚಿ ಆಗದೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್ (ಮುಂದೆ ಬಿಹಾಕ್).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ನಿ.ಬಿ.ಸಪ್ತನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER—A little while ago while the Hon. the Leader of the Opposition was speaking, he referred to certain M. P. and I know he had no desire to do it. It was unintentionally done. Some other hon. members requested him to give out his name. I feel it would not be proper. Hence, those words stand expunged.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know the exact programme of discussions.

MR. DEPUTY SPEAKER—Our programme is to see that discussion is over to-day and reply will be made to-morrow.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Only three members have participated so far. This is a very important matter, which has to be discussed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Leader of the Opposition is fair enough to touch almost all the points.

SRI S. BANGARAPPA.—We will have discussion to-morrow also.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There are Bills and so, I want the discussion to be over to-day. We can sit a little while more to day and finish discussion. I myself cannot fix up the time of discussion. I am working within limits.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—Everyday invariably, we spend one hour on the Zero Hour. If all the members on that side agree not to avail of it.....

SRI S. BANGARAPPA.—How is it possible ?

SRI B. B. SAYANAK.—When Mr. Channabasappa was on this side, he was of the opinion that Zero hour can be used as official business hour.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I have no objection. I personally do not want to curtail discussion, because, people wants to express their opinion, but it is only a question of adjustment of time.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am inclined to stay a little while more to-day and see that discussion is over. Let us see.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಜ್ಜನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಲುತ್ತನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಒಕ್ಕಲುತ್ತನದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾರರಲ್ಲಿ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಬಿ.ಬೋರ್ಡಿನ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಆರ್. ಸಿ. ಸಿ. ಕಂಬ ಇಲ್ಲ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ, ಅಫೀಸ್ ಜೀಪು ಇಲ್ಲ, ಅಲಿ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್.—ರೈತರು ಪ್ರೈಮರಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪವರ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಪವರ್ ಸಿಕ್ಯುವುಡಿಲ್ಲ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಡಿಸಲಕ್ಕೆ ರೈತರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪವರ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲೊಯಿಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಪವರ್ ಸಿಕ್ಯುವುಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂಪ್ಲೊಯಿಮೆಂಟ್‌ನ ಪವರ್ ಕೂಡಲೇ ಸಿಕ್ಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲರವ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಏಕ್‌ದಂ ಕಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ ಆದಾಗ ನಿಬ್ಬಂದಿ ತಕ್ಷಣ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಂಪ್ಲೊಯಿಮೆಂಟ್ ರೈತರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಕುಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿವೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಈ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸಮಾಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ರೈತರು ಕೇಳುವರು. ಇದು ಸ್ವತಃ ನನಗೆ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ, ಪೇಲಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣ ಮಾಂತಾಡ್ತೀವಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವವರ್ಧಕರಾದ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಬೈಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬರಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಭಯಂಕರ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ರೈಟ್ ಕಂಬಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಜ್ಜಾನ ಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾಡಿ ಬೀಳದಿರುವಂತೆ ಗಾಳಿಗೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಪವರ್ ಕಟ್ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಹಾಕಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ರೈತರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿರಬೇಕೋ ತಿಳಿಸಿ. ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮತ್ತು ಮನೆ ಬಳಕೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಭಾಸ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪವರ್ ಸಿಕ್ಯುವುದೆಯೇ ಎಂಬುದು ವಿದ್ಯುತ್ ಖಾತೆ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪವರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಭಾಸವಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಪೋರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೆರ್ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗಿರಬೇಕು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಣ ಪೋರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಆರ್.ಡಿ.ಸಿ. ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಇದೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಖಾತೆ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸರಕಾರವೇನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದು ಒದಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಜೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ರಾರಿಯಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಕೆಲಸದ ತೀವ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡು (ಬೇತಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ವೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಾದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ, ಪೆಟ್ರೋಲ, ಡೀಸಲ್, ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬೆರೆಯೇರಿ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ವಿದ್ಯುತ್ ದರಗಳನ್ನೂ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಲೇವಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವರು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೂ 6 ತಿಂಗಳ ಟ್ರಿಂ ಕೊಟ್ಟು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ದಂಡ ತರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಪಾಸ್‌ನಿ ಟೇಟರ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇಕೆ ಹಾಕಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವುದು, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕದೆ ಸರಕಾರವೇ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಛಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಲೇವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಛಾರ್ಜ್ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಪವರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಛಾರ್ಜ್‌ನೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಛಾರ್ಜ್‌ದೆ. ಜೊತೆಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ಹಾರ್ಸ್‌ಶೆಪರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಿಸುವಂ ಇದೆ. ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕೂಡ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಎರಡು ಸೇರಿ 32 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸುಟ್ಟ ಛಾರ್ಜ್ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇಕೆ ಹಾಕಬೇಕು? ಕೇಳಿದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವವರ ಸಂಬಳ ವಗೈರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಮೀಟರು ಛಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಹತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಹದಿನೈದು ಪೈಸೆಯಂತೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಮೂರು ಪೈಸೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಕನ್‌ಕೆಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪೈಸೆ ಎಂದು ಮೀಟರು ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ 15 ಪೈಸೆ ಬಡ್ಡಿ ಎಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇಸಾಯಿ ಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಲೈನುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಗಾಳಿ ಬಂದಾಗ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಪವರನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ (ಬೈಂದೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ವಿದ್ಯುತಿನ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಧೂರಣಿ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹುಕುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈಗಿನ ಧೂರಣಿರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಧುರೀಣರು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಅನುಭವಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯಾರೂ ಮರೆೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ತಪ್ಪನ್ನು ಇಂದು ಇರುವ ಸರಕಾರದವರೂ ಮಾಡಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈಗ ಇರುವವರ ಪೈಕಿ ಅಗಿದ್ದ ಮುಕ್ತಾಯಭಾಗ ಜನರೇ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಮಾಚಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಕೊಡಗಿ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಅದಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದಂತಹವರು ಎನ್ನುವ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಒಳ್ಳೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ್ಯಾರು, ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳೇ ನದಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದು ಇಂದು ಅದು ಕುಂಟುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಇವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಅಭಾವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. 1977ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ 1300 ಮೆಗಾವಾಟ್ ನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಆವರ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ಕೂಡ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಅಭಾವ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದುವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅನುಮಾನವೂ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷತೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಈಗ ಇವರ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಕುಂದುಂಟಾಗುವಂತೆ ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಳೇ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು, ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ವಾರಾಕಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಾರಾಕಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರಾಕಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಕೆಳಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರಾಕಿ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ವಾರಾಕಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆ ಈಗ ಎದ್ದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty minutes past Eight of the Clock on Tuesday, 27th August 1974.